

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

polno leto skupaj naprej . . . K 36—
pol leta 18—
četrt leta 9—
na mesec 3—

za Nemčijo:

celo leto naprej K 40—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 48—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 55.

Izkušnja vseh denarjev avstrijskega denarja in pravnika.

Izkušnja se računa po postavljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 84 mm širok prostor; enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parit in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročilno računo po nakazilu. Na eno plačilo naročbe brez postavitve denarja se ne moremo nikakor oziati. „Narodna Banka“ telefon št. 55.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 32— | četrt leta 8—
pol leta 16— | na mesec 2-70

Posamezna številka velja 14 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefon št. 54

Manifest češkega naroda.

H. Praga, 6. januarja.

Danes so se sešli v kraljevski Pragi zastopniki naroda iz vseh čeških dežel, izvemši zaslužene in zatirane Slovaške. Poslanci državnega zbora ter deželni zborov češkega, moravskega in šleskega ko prišli, da naznanijo ljudstvu, svetu in Dunaju, kaj hoče češki narod. Treba izrečno poudarjati, da so bili navzoči zastopniki vseh smeri češkega političnega življenja, tudi konservativne struje, in da je navzlic temu bil manifest češkega naroda, ki so ga danes razglasili, sprejet soglasno. Aristokracija se je ljudstvu in narodu že davno odtujila. Ona ne čuti z njim, narod ne čuti z njo. Njenih zastopnikov se ni moglo pozvati in se jih tudi ni pozvalo. V palači »Obecnice domus«, ki se dviga poleg staroslavne »Praške brane«, so se sešli ob 11. dopoldne češki poslanci. Le malo jih je manjkalo. Pa tudi ti so opravičili svojo odsotnost ter že vnaprej izjavili, da se pridružujejo izjavi, ki bo sklenjena.

Zborovanju je predsedoval predsednik češkega Svaza poslanec Fr. Staněk. Pozdravil je zbrane zastopnike češkega naroda z daljšim nagovorom, v katerem je pojasnil, zakaj je bilo zborovanje sklicano, ter je na kratko orisal politično situacijo, v glavnem razmerje češkega naroda k svetu in napram Dunaju, ter zgodovino njegovega boja za pravico. Njegov govor so sprejeli navzoči z burnim odobravanjem. Zastopniki češkega ljudstva so se dvignili raz sedeže in naenkrat je zaorila po dvorani češka himna, ona večnolepa pesem, ki je spremljala na stotisoče naših bratov ven na krvave boje poljane, v tujino in v grob — »Kde domov mi ūje«. Niti eno oko ni ostalo suho. Vsi ti zrel, v življenju utrjeni, skušeni možje so bili prečinjeni vznemirjenosti tega zgodovinskega trenutka in so plakali...

POZDRAV JUGOSLOVANSKEGA KLUBA.

Zbrani zastopniki so spremljali posamezne stavke manifesta z burnim odobravanjem in z navdušenim pritrditvami.

Nepopisno razpoloženje tabora čeških narodnih zastopnikov se je še povečalo, ko je predsednik poslanec Staněk naznanil, da je prispel pozdravni telegram predsednika Jugoslovanskega kluba poslanca dr. Korošca, ki izraža solidarnost jugoslovanskega naroda z narodom češkim. Burni klici: »Živeli Jugoslavlani, živelo češko jugoslovansko bratstvo« so grmeli po dvorani in shod je sklenil, da naj predsedništvo takoj odgovori Jugoslovanskemu klubu ter se mu zahvali za zagotovila bratskega zavezništva.

Predsednik dr. Staněk je dal manifest na glasovanje. Poslanci brez izjeme so se dvignili raz sedežev, klicali: »Podpisujemo« in v enakopolne edinstvi so zapeli z gromovitimi glasovi veličastni koral »Hej Slovani!«

Doli na ulici je med tem vsakdanje praško življenje na zunaj mirno teklo naprej. Toda na tisoče in tisoče čeških src je v duhu prisostvovalo taboru čeških zastopnikov. Z nepopisno napetostjo je pričakovala češka javnost razglasitve manifesta, prepričana, da ne bo razočarana. Češki narod ni bil razočaran.

Oster odgovor boljševiške vlade centralnim državam.

Dunaj, 7. januarja. (Koresp. urad.) Iz sem dospelih listov nevtralnega inozemstva je razvideti, da razširja ruska brzojavna agentura to - le poročilo, o katerem nas ni obvestila:

Vlada delavcev, vojakov in kmetov se ne spušta v nemški predlog, izreka pa v naslednjem svoje mnenje, ki more prejšnje programatične izjave nemške vlade oropati njih vrednosti. Nemci govorijo o takozvanem izrazu volje, ki je bil že podan na Poljskem v Kurlandiji in v Litevski. Nemci dobro vedo, da gre samo za izraz volje skupine novo ustvarjenih državljanov in posestnikov v zasledenih pokrajinah, da pa o narodih samih ni govora. Podjennim stanjem, pod nemškimi baji, ti in pod vodstvom generalov je smešno govoriti o svobodnem izražanju ljudske volje. Če so si tega tako svesti, da je ljudska volja taka, kakor oni žele, da bi bila, zakaj se potem tako zelo bojé staviti svobodno vprašanje do prebivalstva. Nemška vlada je pripravljena opustiti del zasledenih pokrajin, ki pripadajo Rusiji, brani se pa zapustiti Poljsko in Litevsko. Tega ruska revolucija ne more sprejeti in ne bo nikdar sprejela. Ruska revolucija ne bo storila nobenega koraka nazaj. Imperijalisti v vseh deželah priznavajo po 3 in pol letih vojne v besedah principe samoodločbe narodov, v resnici pa hočejo aneksije. Prišla je ura za Vas, gospodje imperijalisti! Ni več časa, da se igrate z besedami. Narodi Vam ne bodo pustili za to časa! Angleški, francoski, nemški in avstro - ogrski imperijalisti so nakopali narodom četrto zimsko vojno in nove krvave izgube, da ustanove nove kolonije, da podjarmijo slabotne narode in da ustvarijo tolni velekapitalistov velikanse zaslužke. Poskusite, gospoda! Revolucija delavcev in kmetov se ne da izdati niti tej niti oni imperijalistični tolpi. Karkoli se zgodi, nadaljevali bomo svojo pot mednarodne politike. Proletariat bo zmagal kljub vsem oviram.

To poročilo ne odgovarja v nobenem oziru dejstvom. Besedilo dne 28. decembra 1917 od ruske delegacije podanega odgovora se marveč glasi, kakor se je že uradno razglasilo tako - le: Mi stojimo na stališču, da je mogoče smatrati kot resnični izraz ljudske volje le tak izraz volje, ki se pokaže pri popolni odsotnosti tujih čet v onih pokrajinah in popolno svobodnega glasovanja. Zato predlagamo in obstojamo na tem, da se ta program jasno in točneje formulira. Zadovoljni pa smo s tem, da se v presoji tehničnih pogojev za uresničitev takega referenduma in za določitev gotovega roka za izpraznitev teh pokrajin postavi specialna komisija.

NADALJEVANJE POGAJANJ.

Dunaj, 7. januarja. (Koresp. urad.) Iz Bresta Litovskega: Danes dopoldne so dospeli člani ruske delegacije s Trockim sem.

Dunaj, 7. januarja. (Koresp. urad.) Razgovori z ukrajinskim odposlanstvom so se nadaljevali včeraj v plenarni seji, katere so se udeležili zastopniki vseh centralnih držav.

Stockholm, 7. januarja. Ljeninova »Pravda« se v komentarju k dogodkom v Brestu Litovskem z nobeno besedo ne obrača proti Nemčiji. »Pravda« pravi celo, da so samo Ukrajinci, Kaledin in kadeti krivi vseh težkoč v Brestu Litovskem.

Bern, 6. januarja. Francosko časopisje izraža mnenje, da je bil ves incident v Brestu Litovskem le nemški manever, naperjen proti ukrajinskemu zastopstvu. Italijansko časopisje vidi v nadaljevanju pogajanj v Brestu Litovskem brezpomemben dogodek. Posebno važnost polagajo italijanski listi na navzočnost Ukrajincev.

Berlin, 6. januarja. Georg Bernhard piše v »Vossische Zeitg.« pod naslovom: »Na-

pačna metoda«: Samo dve možnosti obstojata za nemške zastopnike. Oni lahko zahtevajo popravilo mej ali pa morajo v polnem obsegu priznati vsem obmejnim narodom pravico, da se izjavijo o obveznosti svoje samoodločbe napram Rusiji. Ne vemo, ali bi se bili Rusi sprijaznili s popravilo meje. Mogoče je, da bi zavzeli popolnoma odklonilno stališče, mogoče, da pristanejo na te zahteve. Mogoče pa je tudi, da pride do pretrganja pogajanj. Toda Nemčiji bi se potem ne mogla očitati zahrbtnost. Kar pa se je zdaj zgodilo, pomeni političen in diplomatičen neuspeh in tako težko krivdo, da je treba nemudoma odpoklicati nemškega generalnega pooblaščenca v Brestu Litovskem od tega mesta in kot državnega tajnika v zunanjem uradu. Bistvo neuspeha je, da so imeli Angleži časa vplivati na pogajanja. Treba bi bilo v nepretrganih pogajanjih skleniti z Rusijo mir. Če bi bile imelo centralne države mir z Rusijo v žepu, bi bil njihov položaj proti zapadu popolnoma drugač. Sedaj pa je nejasnost še večja, kakor je bila prej. Gotovo je le to, da Rusija potrebuje miru. Toda sprejela bi ga bila lahko iz naših rok. Nemčija stoji pred izbiro, da na uspehu svojega orožja zgradi zedinjeno Evropo, s katero se mora Anglija sprijazniti, ter da nemškemu narodu in drugim narodom Evrope popolno samoodločbo, ali pa da ustvari položaj ko se bo Nemcem in vseh ostalih merila gospodarska svoboda v Londonu.

Berlin, 7. januarja. (Kor. urad.) Glavni osek poslanske zbornice se je bavil z razpravo gospodarskih vprašanj, ki prihajajo v poštev pri pogajanjih z Rusijo, pri čemur je večina govornikov nastopala za največjo ugodnost. Ravnatelj zunanega urada je podal pregled o gospodarskih razpravah v Brestu Litovskem in poudaril, da se ruski zastopniki do nove ureditve vseh razmer nečejo vezati po nikakršni trgovski pogodbi. Soglasje vlada v tem, da nobena obeh držav ne sme postopati z drugo v trgovski politiki slabše, kakor s kako tretjo. Osek bo jutri nadaljeval svoje posvetovanje.

Bern, 7. januarja. (Kor. urad.) Incident v Brestu Litovskem daje francoskemu časopisju znova povod, da razpravlja o držanju zveze napram maksimalistom, ne kaže pa posebne izpremembe v svojih vidih. Levitno časopisje za bivšima ministroma Sembatom in Thomaseom na čelu nadaljuje boj za sprejetje odločitev do sedanjih voditeljev Rusije, desničeno časopisje, kakor tudi vladi blizu stoječi listi priporočajo nadalje preudarnost in svarijo pred zanko, postavljeno s strani maksimalistov in centralnih držav.

Riga. Königsberg, 6. januarja. (Kor. urad.) Trgovska zbornica v Rigi je stavila sklep, s katerim se izreka za pridružitve Rige in baltske dežele nemški državi.

Finska. Amsterdam, 7. januarja. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča 5. t. m. iz Petrograda, da je izvršni odbor sovjeta dne 4. januarja sprejel predlog ljudskih komisarjev, da naj se prizna neodvisnost Finske. Boljševiki pa so sklenili, da odpokličejo ruske čete iz Finske šele, ko bo resnično sklenjen mir.

ODGOVOR ANGLIJE RUSIJI.

Curij, 7. januarja. Angleška vlada je potom svojega poslanika v Petrogradu odgovorila na poziv Rusov, da naj se udeležijo mirovnih pogajanj. V tem odgovoru protestira angleška vlada proti ruskemu naziranjju, kakor da bi mogle biti vlade entente odgovorne za eventualni neuspeh mirovnih pogajanj med Rusijo in centralnimi državami zato, ker se branijo udeležiti se pogajanj. Izjava naglašja nadalje, da so se pogajanja med Rusijo in centralnimi državami pričela, ne da bi se bil dosegel prejšnji med zavezniški sporazum.

Ententni veleposlaniki v Petrogradu.

Stockholm, 7. januarja. (Kor. urad.) Kakor poroča »Nas Vjek« odpotuje angleški veleposlanik v Petrogradu 7. t. m. iz glavnega mesta. Tudi častniki, ki so člani vojaškega odposlanstva, bodo zapustili deželo. Tudi francoski veleposlanik bo v par dneh sledil ter namerava, kakor Buchanan, ostati nekaj časa v Stockholmu.

Lloyd George o vojnih ciljih Anglije.

Izpolnjenost nedavno dano obljubo, da se izrazi o vojnih ciljih Anglije, je podal angleški ministrski predsednik Lloyd George v imenu vlade pred zbranimi delegati delavskih združenj to - le velevažno izjavo (Včeraj smo objavili kratek izvleček): Če vabi vlada organizirano delavstvo te dežele, da ji pomaga vzdržati moč in silo armade na bojišču, so ajeni zastopniki tudi opravičeni vprašati za cilj teh naših naporov, kakor velja to za vse državljane te dežele brez ozira na njih stan in poklic. Samo najjasnejši, najlepši in najbolj pravični cilj more upravičiti podaljšanje te svetovne vojne tudi samo za en dan. Jasnno moramo izpovedati temelje, za katere

Belgijemo in jasno moramo tudi
piti njih končno uporabo glede vojne
karte. Dospeli smo do
najbolj kritične ure
v strašni borbi in predno se katera vladna
moč glede pogovorov, pod katerimi naj se
konča ali nadaljuje, mora vedeti, da
tudi za njo vstane vsa naroda. Samo tako
moremo vzdržati napora, ki so potrebni, da
uspešno končamo to vojno. Zato sem zadnje
dni posebno skrbel, da izvem za stališče
zastopnikov vsega naroda. Slišal sem
bavške delavske stranke ter sem se raz-
govarjal z njih voditelji. Posvetoval sem se
z Asquithom in Greyem in z nekaterimi za-
stavniki velikih prekmorskih domoljubov.
Veseli me, da morem konstatirati, da ob-
stoja

splošno soglasje glede naših vojnih
ciljev

in mirovnih pogovorov. Kar torej povem da-
nes Vam in svetu, ni samo mnenje vlade,
marveč mnenje vsega naroda in cele drža-
ve. Naša vojna ni napadalna vojna napram
domskemu narodu, ki so ga njegovi vodi-
telji prepričali, da se bojuje samo v obrambo
proti združenju zavistnih narodov, ki na-
meravajo Nemčijo ugonobiti.

Ugonobitev Nemčije ali nemškega
naroda

ni bila nikdar naš vojni cilj. Bili smo proti
svolji vojni in do skrajnosti nepriljubljeni
za strašni boj, prisiljeni vstopiti v to vojno
da lastno samoohranbo, za obrambo kriš-
tanske javne prave v Evropi in da rešimo
svečane obveze, na katerih stoji politična
struktura Evrope. Nemčija pa je s svojimi
vpadom v Belgijo to deželo brezobzirno po-
važila. Morali smo ali vstopiti v vojno, ali
pa stati ob strani in gledati pogin Evrope
in umni surove sile nad javnim pravom in
mednarodno pravičnostjo. Samo to nas je
poglobovalo v vojno. Nikdar ni angleški narod
odstopil od tega svojega prvotnega stališča.
Nikdar ni nameraval razdeliti nemških
plemen ali raztrgati nemško državo. Nem-
čija je imela veliko pozicijo v svetu. Ni
maša želja ali naš namen, da v bodočnosti
to pozicijo uničimo, marveč hočemo Nem-
čijo samo latrgati iz njenih upani in načr-
tov glede vojaške vlade, da ne mogla po-
svetovati vse svoje cilje velikim, splošno ko-
ristnim nalogam sveta. Tudi se ne bojuje-
mo, da bi raztrgali Avstro-Ogrsko, ali
odropili Turčijo njenega glavnega mesta ali
njenih bogatih posestev v Mali Aziji, v Tra-
giji, kjer v preteklih stoletjih živijo Turki.
Tudi nismo vstopili v vojno, da izpreme-
nimo ustavo nemškega cesarstva, dasiravno
smatramo tako vojaško avtokratično kon-
stitucijo v 20. stoletju za nevarno anarho-
stično. Če bi Nemčija sprejela resnično de-
mokratično ustavo, bi bil to najboljši do-
nos, da je stari duh vojaške premoči v tej
vojni resnično poginil in bilo bi nam mnogo
lažje skleniti z Nemčijo demokratičen mir.
To pa je stvar, o kateri mora odločiti nem-
ški narod. Že več kot sto let je preteklo,
da je predsednik takrat še nevtralnega Zdi-
njenih držav pozval voljujoče se stranke, da
nisi vsaka nedvoumno pove svoje cilje, za
katere se bojuje. Mi in naši zavezniki smo
v svoji notni dne 20. januarja 1917 odgo-
vili. Centralne države niso odgovorile in so
možale kljub večkratnim zahtevam na-
postnikov in nevtralnih držav. Niti o
vprašanju glede njih namenov z Belgijo se
niso izrazili ter so enodušno celo izjavili,
da ne marajo podati poštenega odgovora o
tem vprašanju.

Mirovna izjava grofa Czernina.

Grof Czernin je podal v svoji izjavi
dne 25. decembra 1917 v imenu Avstro-
Ogrske in svojih zaveznikov gotovo izjavo.
Ta pa je žal nedoločna. Reče se nam, da
centralne države ne nameravajo vzeti s
seboj katerikoli zasedenih pokrajin ali na-
dovod, ki so med vojno izgubili svojo sa-
mostojnost, oropati se samostojnosti. Jasno
je, da bi se mogla izvršiti vsake vrste
eksplozija v okviru dobesednega tolmačenja
take prevzete dolžnosti. Ali pa naj to po-
meni, da imajo Belgija, Srbija, Crna
gora in Rumunskia enako pravico do neod-
visne svobode in samodoločbe glede svoje
usode kakor Nemčija ali katerikoli drug
narod? Ali pa pomeni to, da se naj jim vsi-
lo vose mogoče utesnitve politične in go-
spodarske narave, ki so nezdružljive s čast-
jo svobodnega in samega sebe spoštljivega
naroda? Ali morda mislijo, da imajo ve-
liki narodi svojo posebno vrsto neodvisnosti
in manjvredno vrsto neodvisnosti kot
mali narodi? O tem si moramo biti na-
jasni.

Enakost pravic med narodi, naj si
bodo veliki ali majhni.

Je eden glavnih ciljev, za kateri se naša
dežela in njeni zavezniki bojujejo. Povra-
gilo svojevoljne škode, storjene
belgijskim mestom in vsem ter njih
prebivalcem nasproti odločno odločeno. V
ostalem odklanjajo centralne države v
svoji takozvani ponudbi skoraj vse, kar
ni zahtevano. Iz mirovnih pogovorov
je izločeno vsako namigavanje glede avto-
nomije podvrženih narodov. Prvi pravilo,
da je vprašanje, ali se naj da Arabcem,
Armenom in Sirijcem, v katerikoli obliki sa-
moodlobo, izključno zaveda visoke porte.
Največ kar si upa priznati državnik cen-
tralnih držav je

pobožna želja varstva narodnih
manjšin.

Kot se da praktično izvesti. Samo v
ta točki so centralne države popolnoma
jasne in odločne. Pod nobenim pogojem ne
odstopi Nemčija od svoje zahteve, da se ji
vrnejo vse nemške kolonije. Ob tej točki se
zabijajo vsa načela glede samoodlobo, ali
kakor smo se prej izrazili, samoodlobo s pri-
voljenjem vladnih.

Nemogoče je, da bi se skle-
ni trajni mir na taki podlagi.
Zvenče besede samo o formuli „no-
bena aneksija in odškodnina“ ali o pravici sa-
moodlobo so brezpredmetne. Predno bo
mogoče sploh pričeti s pogajanjem, se morajo
centralne države zavedati bistvenih dej-
stev položaja. Mi ne moremo izročiti bo-
jujoči civilizaciji še naprej svojevoljni
odločitvi nekaterih pogajalcev se oseb, ki
skušajo s pregovarjanjem in intrigami za-
gotoviti interese te ali one dinastije, ali
tega ali onega naroda. Bodoča Evropa se
mora dvigniti na takih podlagah ustvarjenih
od pameti in pravičnosti, ki edine morejo
zagotoviti ne trajni obstoj. Zato je naše
mnenje, da mora biti v tej vojni

naš vose uveljaviti teritorialni
vprašani privoljenja vladnih.
Zato je jasno, da ni nobena mirovna
pogodba vredna papirja, na kateri je napi-
sana, če se pogodbe ne drže in če ni vsak
narod pripravljen prinesiti vse žrtve, da in-
stansi, kar je postavljeno v tako pogodbo,
največ zahteva Anglija s svojimi zavezniki

obnovev Belgije

in čim večjo odškodnino za opustošena me-
sta in provincije. To ni vojna odškodnina,
tudi ne poskus, gvaliti stroške vojnih do-
godkov na nasprotnika, marveč trdna za-
hleva, da se odloži in kolikor mogoče po-
pravi velika krivica, ki se je zgodila jav-
nemu evropskemu pravu in sicer predno
smemo dati svetu upanja do trajnega mira.
V drugi vrsti zahtevamo

obnovev Srbije, Crne gore, sase-
denih delov Francoske, Italije in
Rumunije.

Popolno odpoklicanje sovražnih ar-
mad. Popravilo krivice, kar je tudi temeljni
pogoj za trajni mir. Do svojega lastnega
pogina hočemo stati na strani francoske de-
mokratične, pri njeni zahtevi, da se zopet
vzame v posev velika krivica iz leta 1871,
torej brez ozira na želje prebivalstva. Dve
francoski provinci sta bili takrat iz Franco-
ske iztrgani in sta bili po stoletja pridopli-
njeni k Nemčiji. Dokler to ni popravičeno, se
ne morejo obnoviti zdravi odnosi. Nočem
govoriti

o vprašanju ruskih pokrajin.

ki jih imajo sedaj Nemci zasedene. Ruska
politika je od ruske revolucije sem šla
skoz toliko faz in tako hitro, da je težavno,
brez rezerve izreči sodbo, kakšen bo polo-
žaj, kadar se bo govorilo o končnih pogoj-
jih evropskega mira. Rusija je trpela vojno
z vsemi svojimi grozotami, ker je vstopila
v vojno zvesta svojim tradicijam kot za-
ščitnica slabotnejših bratov in ker je hotela
ščititi Srbijo pred napadom na njeno neod-
visnost. To je častna žrtve, ki ni potegnila
samo Rusije, marveč tudi Francosko v voj-
no. Francoska zvesta pogojem svoje po-
godbje z Rusijo, je stopila na stran svojega
zaveznika v spor, ki ni bil njena stvar. Njen
viteški nastop za pogodbo je imel za posled-
ico vpad v Belgijo in pogodbeno obvez-
nost Anglije napram tej majhni deželi je
potegnila nas v to vojno. Rusija namerava
sedaj brez zveze z državami, katere je po-
tegnila v vojno, skleniti separatna pogaja-
nja s skupnim sovražnikom. Ne očitam ji
nič. Navesti hočem samo dejstva in razlasi-
niti hočem, zakaj Anglija ni odgovorna za
sklepe, ki so bili storjeni v njeni nenavzo-
čnosti in glede katerih se niso vršila posve-
tovanja z nami, ali pa niso iskali naše po-
moči. Nikdo, ki pozna Rusijo in njene na-
mene napram Rusiji, ne more niti trenuka
dvomiti

o končnih namenih Ruske.

Naj se poslužimo katerikoli fraz, da
zamota Rusijo v svoje mreže, Pruska nima
namenja, vrtni niti ene provincije, niti ene-
ga mesta Rusije, katere ima sedaj zase-
dene. Pod tem ali onim imenom bodo te
ruske provincije v bodočnosti v resnici deli
pruske države. Vladal jih bo nemški me-
d v interesu ruske avtokracije in ostalo ljud-
stvo Rusije bo deloma zapelano z bleste-
čimi besedami, deloma v bojazni pred gro-
žnjo z nadaljevanjem vojne proti brezmis-
ni armadi ostalo v popolni gospodarski in
pomoje tudi politični odvisnosti in sužnje-
stvu Nemčije. Mi vsi obžalujemo te vzro-
de. Ponosni bomo, da se smemo boriti do
konca na strani nove ruske demokracije.
Enako tudi Amerika, Francoska in Italija.
Če pa sedanjim močtem Rusije brez ozira na
svoje zaveznike kaj store, nimamo sred-
stev, da bi nastopili, da zaščitimo katastro-
fo, kateri je zapadla njih dežela, brez re-
šitve. Samo lastno ljudstvo more rešiti Ru-
sijo. Mislim, da je

neodvisna Poljska.

ki obsega vse resnično polske elemente, ki
žele tvoriti del Poljske, nujna potreba za
ravnovesje v Evropi. Enako sem mnenja,
dasiravno soglasam v ostalem z Wilsonom
v tem oziru, da

razdelitev Avstro-Ogrske ni del
naših vojnih ciljev.

da ni upati na odstranitev onih vzrokov ne-
mira v teh delih Evrope, ki so tako dolgo
ogrožali splošni mir, dokler se ne da
avstrijskim in ogrskim narodom
samovlada na podlagi res-
nično demokratičnih načel. Iz
istega vzroka smatramo za potrebno za-
dostitev

naravnih zahtevam Italijanov

po združenju z narodom istega plemena in
jezika. Enako nameravamo zahtevati, da se
nastopa pravično napram pripadnikom ro-
manske krvi in romunskega jezika v njih
upravičenih zahtevah. Če se bodo izpolnili
ti pogoji, bo avstro-ogrška sila, katere
moč bo v prospeh miru in svobodi Evrope,
namesto da je le orodje pogubne vojaške
avtokracije Nemčije, ki porablja vire svojih
zaveznikov za svoje lastne temeljne cilje.
Tudi zunaj Evrope naj veljajo ti temelji.
Nikakor nečemo, da bi se ne vzdržala

turška država v domovini turškega
plemena s Carigradom kot glavnim
mestom.

Zahtevamo nevtralizacijo mor-
skih očin med Crnim in Sredozemskim
morjem ter njih internacionaliziranje. Ena-
ko se nam zdi, da so

Arabija, Armenija, Mezopotamija,
Sirija in Palestina

upravičene, da dobe priznanje svojega po-
sebnega narodnega stališča. Zastojute naj,
da izjavim, da je nemogoče, da bi te de-
žele prišle v roke pod prejšnjo suverenost.
Mnogo se je govorilo o naših pogodbah v
tem oziru. Samo toliko lahko rečem, če iz-
prememo novi odnosi, kakor ruski polom
in ruska separatna pogajanja, pogoj, pod
katerimi so se sklenile te pogodbe, da smo
bili vedno pripravljene, razgovoriti se s
svojimi zavezniki. Kar se tiče

nemških kolonij.

sem opetovano izjavil, da bodo na raspo-
lago konferenci, ki se bo morala v prvi
vrsti osrediti na želje in interese domačinov.
Nikjer tam se žive Evropejci. Zahtevamo
pa posebno upravo, ki bo morala preprečiti
izkoriščanje narodov in interesov evropskih
kapitalistov. Domačini žive kot različni or-
ganizirane plemena pod svojimi poglavarji
in sveki, ki se upravičeno, se o tem posve-
tovati ter govoriti na svoja plemena in njih
člane in jih zastopati glede želj in njih in-
teresov ter glasi glede vprašanja, kaj se
naj s temi agodi. Splošni temeljni narodni
samoodlobo se daje torej tudi tam, kjer
v Evropi spravi do vojaške. Nemška trdi-
te, da so samostojni in samostojni kolonije s
svojo dednostjo svetlobe med vojno do-
šli stic, da ostanejo pod vsajim po-
gledom pri Nemčiji, ne gre uporabiti na ne-
mške kolonije v splošnem, marveč se si Nemci
samo v eni koloniji, to je v nemški
vzhodni Afriki, pridobili nekajenost le
majhne skupine vojaških ljudi, in katerih se
jemali svoje vojaške ali askarske dolžni

ostale prebivalstvo Nemce je žrti. To aska-
re so si pridobili s tem, da so jih postavili
visoko nad ostalo večino domačega prebi-
valstva ter jih napravili za gospodarce doma-
činov. S temi in drugimi sredstvi so si sa-
gotovili prijetelstvo majhna, da nematne
manjšine, katere interese so naravnost na-
sprotni interesom drugega prebivalstva, za
katero govoriti nimamo pravice. Nastop
Nemcev napram domačemu prebivalstvu v
kolonijah je bil tak, da je popolnoma upra-
vičeno domnevati, da so si hoteli v bo-
dočnosti popolnoma podjarmiti te kraje.
Konečno je treba popraviti

krivice, storjene mednarodnemu
pravu.

Mirovna konferenca ne sme pozabiti
naših pomorščakov in uslug, katere so sto-
rili skupni stvari svobode, kakor tudi ne
sme pozabiti nasilstev, pod katerimi so po-
morščaki trpeli. Tudi pogrešamo v ponudbi
centralnih držav zagotovila, da mora biti
razmerje po vojni tak, da ne bo nosilo v
sebi zopet

kali za novo vojno.

In tudi še to ni vse. Naj še tako pa-
metno in dobro sklepamo glede pokrajin in
drugih zadev, ostalo bo še mnogo stvari
za mednarodni razgovor.

Gospodarske razmere

ob koncu vojne bodo strašljivo težavne.
To je posledica uporabe človeškega dela v
vojne vrste. Na vsem svetu bo pomanjka-
nje surovin, ki bo tem večje, čim dalj bo
trajala vojna. In neizogibno je, da bodo one
države, ki obvladajo trg za surovine, poma-
gale v prvi vrsti sebi same in svojim pri-
teljem. Kakor dolgo bo obstajala možnost
sporov med narodi, to je, dokler bo vladala
častilnost in strast nad moškimi in že-
nami, bo vojna edino sredstvo, da se spori
uravnajo in narodi morajo živeti pod pezo
ne samo, da zdaj in zdaj stojijo v vojno,
marveč tudi, da bodo pripravljene vsaki hip,
da taka vojna izbruhne. Strašna peza mo-
dernih oboroženih, naraščajoča škoda voja-
ške obveznosti, velikansko tratenje boga-
stva in dela, ki je potrebno za pripravo
vojne, so

črne točke v naši civilizaciji.

katerih mora biti sram vsakega mislečega
človeka.

Je tek in podobni vzroki bo treba
poskusiti ustvariti mednarodno organiza-
cijo, ki naj uravnava vse mednarodne spore.
Konečno je vojna preostanek barbarstva.
Če nas kdo vpraša, zakaj se bojuje, laho-
ko rečemo: Za pravičen, trafen mir in mi-
slimo, predno je mogoče upati na tak mir,
da se morajo izpolniti zahteve po svetosti
pogodbe, ureditvi teritorialnih vprašani na
podlagi samoodlobo ali privoljenja vlad-
nih držav in končno zahtevamo ustvaritev
mednarodne organizacije, ki naj omeji ob-
oroženja in zmanjša verjetnost bodoče
vojne.

Pod takimi pogoji bi Anglija
pozdravila mir

in da zagotovi te pogoje, so njeni narodi
pripravljeni, prinesiti še večje žrtve, kakor
so jih prinašali dosedaj.

Berolin, 7. januarja. (Koresp. ur.)
V političnih krogih smatrajo govor
Lloyda Georgea kot mirovni
predlog, ki se ne da sprejeti.
Govor ni drugega, kakor razkritje
najbrutalnejših imperijalističnih ciljev
ter deklarije, da more priti do miru
ravno tako malo s strani Lloyda Geor-
ga, kakor s strani Clemenceaua.

London, 7. januarja. (Kur. urad.)
Ramsay MacDonald je izjavil v nekem
govoru, da dokazuje Lloyd Georgev
govor, da se popolnoma zaveda svoje
velikanske odgovornosti kot ministrski
predsednik.

Washington, 6. januarja. (Kur. ur.)
Peizer. Nova izjava Lloyda Georgea
glede angleških vojnih ciljev je našla
bi splošno prijetje.

Dogodki na bojiščih.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 7. januarja. (Kur. urad.)
Vzhodno bojišče. Premirje.
Italijansko bojišče. Nikakih posebnih
dogodkov. — Seč gen. štaba.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 7. januarja. (Kur. urad.)
Zapadno bojišče. V loku pozicij
vzhodno od Ypresa in v posameznih od-
sekih med cestami iz Arrasa in Perrona
v Cambrai so se popoldne razvili sil-
ni artiljerijski boji. Tudi med Mieto in
Aisno na obeh straneh Ornesa in na za-
padnem bregu Mozle je bilo artiljerijsko
in minsko streljanje stopnjevano. Bojno
delovanje infanterije je ostalo omejeno
na izvidna podvzvetja v predpolju pozicij.
Makedonska in italijanska fronta.
Položaj je nespremenjen. — v. L.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 7. januarja. (Kur. urad.)
Ojačeno streljanje v pozicijs-
kem loku severovzhodno od
Ypresa traja.

Z ostalih bojišč ničesar
novega.

Ameriška vojska v Romuniji.
Berolin, 7. januarja. (Kur. urad.)
Wolfow urad poroča: Na vzhodni fronti se
razširja ta-le brezčista brozjavka, ki jo je
najbrže oddala romunska vlada: Vsi čast-
niki in vojaški, ki žele vstopiti v ameriško
armado, naj se zgledajo pri ameriški vojaški
disciplini v Jasszyu. Prvi pogoj je stroga di-
sciplina in brezpogojna pokorščina. Za vo-
jake je potrebno pripraviti častnikov.
Prednost imajo oni, ki žele trajno ostati v
sila.

Shod
poslanca dr. Ravnharja
se vrši

v nedeljo 13. i. m. ob 10. urah
v Mestnem domu.

Vsenemške vojne neokusnosti.

(Po konzervirani 39. št. šolskega „Naroda.“)

V dunajski vojni razstavi, v oddelku
za človekovo upravo, stoji monstruza, na-
pravljena iz ostrih palcev, jezov evan-
gelij ljubani in merlini naboji — koga bi
ne ušla taka neokusnost! Četrto leto nas
že zasledujejo podobni prizori. V novinah
in časopisih, v gledališču, v pesmih in re-
manih, v znanstvenih razpravah, v šolskih
črtankah, na plakatih, povsod se zdaj pa
zdaj pojavljajo nekulturni, sovražni barbar-
ski duh.

V pedagoškem založništvu A. Maase
v Pragi so izdali knjižico dunajskega učitelja
(?) Weyricha, kjer med drugim nahaja-
mo tudito, je poročilo: „Sakra, dös war hüllich
fein! Ein dös Messer ins Russenfleisch und
gach umdräht!“ — „Hei, da haben wir mit
unsere Karabinern dreingehaen, als
gilt es Klütze zu spalten. Hab' auch viele
Russenscheidel zerachalen. Hurra!“

Pri tem se pa pisatelj ponaša, da je
vsakega igmed nas vojna preobrazila, vsa-
kemu dala moralno rast! Vsi smo po-
stali bolj ljudje, boljji Avstrijci! — V
nemški čitanki za višje šole od tajnega stu-
dijskega svetnika prof. dr. A. Bieseja čita-
mo v domoljubnih pesnih neče izreze:
„Lauebrüt (ušlvi Britanec), Japoco, das
gelbe Lumpenpack (Japonci, ta žolta drhal
barabaka), so Nikolaus, o Nikolaus, du bist
ein falsches Luder“ (o blivšem ruskem car-
ju). — V čitanki ravnatelj Kappoya in
Kocha (Hannover) je nastajena posemca
poročnica Hoppeja od 79. polka:
Da drüben, da drüben liegt der Feind in
feigen Schützengraben,
Wir greifen ihn an, und ein Hund, wer
meint, Hurd, würde Pardon gegeben.
Schlagt alles tot, was um
Gnade flucht, schliesse alles
nieder wie Hun d. Mehr Feinde, mehr
Feinde! sei euer Gebet. In dieser Ver-
geltungsstunde.

Istega barbarskega duha so verzi na
plakatu, ki je po ukazu policijskega ravna,
plakajta pritrjeni na badenskem lazaretu:

Haut die Schutte, haut die Bunde,
Werst sie bis zu Aetna Rande,
füllt sie in Vesuvius Rachen!
Haut sie, dass die Schwarten krachent
Haut sie, dass sie nur so glocken,
Haut sie, bis die Lumpen kotzen!
Streichet Pardon aus euren Herzen,
Füllt mit Dynamit die Taler,
rotet aus die Heuchler, Hehler,
jedem schlagt den Schädel ein
und seid stolz, „Barbare“ zu sein!

S čim opravitič, da je policija dala te
verzje pribiti na lazaret?

V neokusnosti se se doli zavesti po
vojnem navdušenju tudi najboljji nemški
pisatelji (Dehmel, Hoffmannsthal), Richard
Dehmel je nazval prasketanje strojnih pu-
šek „godebo sfera“. L. 1915, so se na Nem-
škem pevali obhajalji peti Schillerjevo pe-
som o Radosti (goda Beethovenova), mi-
slic, da Nemci ne sme imenovati vseh ljudi
bratov, ne hrepenti po spravi, ne objemati
milijene ljudi in vsemu svetu ponujati po-
ljube.

Tudi žen se je lotila ta vojna pelioza.
Iz volikega števila zgledov navajam tu ta
tipični slučaj: Gospa Emmi Sewaldova je
nastajala svoje „Mili v brezninah nočeh
(Vehlgang und Klingsing Monatshefte):
„Tri tieo mrtvih Angležev pred fronto!
Nobena simfonija bi nič ne donela kraane,
je! Kako prijetno to struji po živcih, s ka-
ko uteho, s kako nado navdaja. Tri tieo
mrtvih Angležev pred fronto! — dokler
ne zaepim, mi to zveni in žumi kakor lju-
bezniva melodija okoli glave.“

Tudi v mnogobrojnih strokovnih raz-
pravah se je izrazil ta svet misli nemškega
človeka. Omejujemo se zopet na en zgled,
vzet iz publikacije „Volk oder Staat?“
(Deutsches Kriegesheft, 10. Heft), čigar
avtor je dr. Heinz Pothoff, socialni politik,
voditelj Napredne ljudske stranke: „Ali
kdo dvomi, da nemški komando seže po
najsilnejšem sredstvu, predno bi se dal
z izgladovanjem prisiliti, da bi zmagovalne
armade poklical iz Francije in iz Rusije ter
sklenil mir, ki bi v nevarnost spravil ves
pod težkega vojakovana? Nikdar! Ono
najsilnejše sredstvo pa pomeni: Zapo-
diti milijone neprijateljskih
prebivalcev iz zasedenega
ozemlja, pobiti stototisoče jetni-
kov, ki žive od naših živili. To bi
bilo grozno, ali neizogibno, če bi drugače
ne mogli izdržati.“

Ako se zamislimo v te navedene vzor-
ce, razumemo, zakaj je problem svetovnega
miru tako kompliciran. Dandanes ni mogo-
če o teh vprašanjih svobodno diskutirati.
Zato se navedemo, kako so za vojne Nemci
svoj jezik čistili tujk. Nemško državno in
socialno življenje ne izhaja brez velikega
števila tujih besed. Skoro vsa terminologija
je tuja. Prim.: General - Inspector des Ka-
valleriecorps, Pour le mérite, Offizier, Ba-
yonette, Granate itd. Nemščina nima last-
nih besed niti za kulturno tako važne pojme
kakor: Nation, Religion in vendar so se
prelepovali napisati: „Telephon na Fernspre-
cher; Coupé - Abteil; Interessen - Belange
itd., ki si jih pravi Nemec mora šele pre-
vesti v dobre tuje besede. Kaj je „Doppel-
rindsendenstück“? In kaj je reči o izrazi:
Hindenburg - Drogerie, Honigfille,
genfänger Hindenburg? „Die Hinder-
burg - Artikel sind im II. Stock rechts.“
(napisi v velikih trgovskih hišah). — Kaj
je reči o tem, da na Nemškem pri krstu
otrokom dajali imena kakor: Belgrad, Vilna
itd.? (Deček se je n. pr. imenoval: Karl
Friedrich Belgrad Schulze).

Z Goriškega.

7. januarja.
Prvačina. Deželnemu poslancu
gosp. Fr. Furlaniju, županu v Prvačini,
sedaj bivačemu v Langu pri Lebringu,
se obrača bolezen na bolje. Pri ob-
isku Prvačine se je na potovanju hudo
prehladil. Vse, kar je tam videl, je spo-
ročil glavarstvu in deželnemu odboru.
Napravi in podal je svoje predloge
glede odškodnine in prenovljenja do-
movja. Naprosil je za potrebno govejo
živino in seno pa za neobhodno potreb-
no seme krompirja, turšice itd., kar naj
bi se do 1. marca občini priskrbelo, in
domeni se je z glavarstvom glede
aprovizacije. Štiril je svojo dolžnost
glede beguncev, ki so se na njega obra-
čali posebno v Olsersdorfu, Ober-
Sulzu, Petronellu in v taborišču Steink-
klammu in Wagni. Zahvaljuje se vsem,
ki so se ga v boleznih spomnili in mu za
novo leto voščili, katerim enako vse do-

bro želi ter obljubi, pa svoji moči vse
dobro storiti, kar se njemu v begunst-
vu izvršiti. Naznanja, da je prejel od
glavarstva sporočilo, d. abode do-
voljena Prvačincev vrnite-
v domov najbrže že 15. ja-
nuarja in da bodo voznja be-
guncem in njihovega blaga
prosta. Župan Furlani se bode dne
15. januarja preselil v Prvačino, ali on
pravi, da se tam v januarju radi mraza
in vetra navadno ne reže trt, ne orje
in da kdor tja pred februarjem pride,
je šel z dežja pod kap. Vabi doma na
složno pridno delo vse, ki so dobre vo-
lje brez razlike strank, da postane Pr-
vačina priljubljena občina domačin
in ptujem in izjavlja, da se pridružuje s
svojimi vedno narodnimi Prvačinci
za deklaracijo jugoslovanskega
kluba, kateremu kliče navdušeni: Na
zdar!

Za deklaracijo se naše gori-
ške občine še niso vse izjavile, ker so
pač težko

Politične vesti.

== Zanimiva konfiskacija. Včeraj nam je cenzura konfiskirala člančič, v katerem smo napravljeni vsememurškim listom povdarjali zasluge — avstrijskih armad ter opozarjali, da ne gre vedno le slaviti »deutsche Waffes«, temveč da je avstrijski vojak in avstrijski vojskovodja tudi storil precej, kar bi bilo vredno, da priznajo tudi »Marburger Ztg.« in podobna glasila. Ta obramba avstrijske armade pa se ljubljanski (torej avstrijski) cenzuri ni dopadla in člančič našega mariborskega dopisnika je zapadel rdečemu svinčniku. Reči moramo, da je ta konfiskacija ena najinteresantnejših, kar smo jih doživeli.

== Zaupni šhod narodne stranke v Mariboru. Predsedstvo narodne stranke se je obrnilo na 21 bivših kandidatov narodne stranke za državni in deželni zbor, da kot zaupniki naroda pismeno poročajo o svojem stališču glede nove enotne slovenske politične organizacije. Prispelo je predsedstvu že več prav zanimivih poročil, o katerih se bode razpravljalo na zaupnem shodu 13. t. m. v Mariboru. Ta dan utegne postati v slovenski politični zgodovini prav mero-daten.

== Slavo Jugoslovanskemu klubu poje »Glaser Tagblatt«. Seveda nehoti. V posebnem članku »Das Ministerium Seidler und die Slovenen« bridko toži, da se vlada jugoslovanskih poslancev preveč boji. Citira nekatera naša izjavljena o stališču naše delegacije napram vladi ter pravi končno: Dejstvo, da se vlada toliko trudi pridobiti malo skupno slovenskih in hrvatskih poslancev, kaže, da se ta majhna naskakovalna četa s svojim jedrnatim programom in s svojo neoporečno energijo boljše uvla-čljiva, nego različne nemške skupine s svojo brezprogramnostjo in s svojim pomanjkanjem odločnosti in narodnih vprašanjih.

== »Resnica« — laže. Upravni svet »Učiteljske tiskarne« nam piše: Št. 3. dr. Susteršič — Lampetove »Resnice« laže, da je bil list »Dan« plačan iz Belgrada. Upravni svet Učiteljske tiskarne izjavlja nasproti tej lažni trditvi, da takoj brez plačila ni izročil dr. Susteršič — Lampetu »Učiteljsko tiskarno«, ki ji ima sicer ni bila naprodaj za nobeno ceno, ako oboje resnicoljubna dokazeta, da je »Dan« dobil le en vinar podpore iz Belgrada.

== Dr. Susteršič postaja tudi vladi interesanten. Vedno mnogobrojnši po-ja-vi, da je dr. Susteršič med narodom definitivno odklenalo, so vzbudili v vladnih krogih posebno pozornost. Na Dunaju so od začetka spremljali dr. Susteršičevo akcijo z velikimi simpatijami in nadami. Toda ko so se pričela mno-žiti poročila, da iz Susteršičeve muke ne bo kruha, so se simpatije nemške go-s-pode znatno ohladile. Krščanski socialci so po kratki ofenzivi v prilog dr. Susteršiču na celi črti odtrgali in »Reichs-poste«, ki je še nedavno prav strupeno sikala proti vsem, ki so obsodili bivše-ga voditelja S. L. S., je dobila — kakor nam poroča naš dunajski informator — migljaj, da se naj ne ešofira več... Zanimivo pa je zadržanje vlade. Gospodom od vlade nikakor ne gre v glavo, kako je mogoče, da je mož, ki je preje s ta-ko priznano avtoriteto vodil veliko slo-venško stranko v boju proti lastnim roja-kom, ki je s pomočjo cele S. L. S. tako brezobzirno mogel zatirati vse, kar ni trebil v rog njegove stranke — kako je torej mogoče, da je ta mož naenkrat ob vso veljavo. Vlada vidi, kaj se godi, hoče pa imeti takorekoč uradne podatke, ali je njen dolgoletni edinec — ljublje-nec res še tako pri kraju. Znano je, da je vir modrosti visoke birokracije — orožniška poizvedba. In tako je vlada tudi dr. Susteršiča izročila žandarjem. Orožniki v državnozbornem volilnem okraju deželnega glavarja so dobili nam-reč nalog, naj poizvedujejo, kaj mislijo volilci o svojem poslancu. Vestno sedaj orožniki študirajo javno mnenje — in čim bolj ga študirajo, tem jasnejši so re-zultati. Pravijo, da se niso zbrana poro-čila vseh orožniških postaj — toda do-sedanjih material je za nadaljno Susteršičevo kariero naravnost katastrofa-len — Vlada zmanjuje v glavo in ne bo dolgo, ko bodo dunajski prijatelji kranjskega deželnega glavarja skomignili z rameni ter dejali: Schad! Aber se ist nichts mehr zu machen!

== Čestitke iz Zagreba. Organ hr-vatskih frankovcev »Hrvatska« po-zdravlja Susteršičevo »Resnico« v po-sobnem članku, v katerem pravi med drugim: Okoli tega dobro urejevanega tečnika se zbirajo vsi naši slovenski bratje, katerim jugoslovanska me-nomanija ni popolnoma zmeša-la možganov. Novemu sodelujočemu za stare ideale želimo vso srečo na trnjevi poti do končnega uspeha.

== Avstrijska aneksionistična stranka. Državno društvo nemške de-lavske stranke razpošilja okoli in nabirale pole za podpise na vlogi zunanjemu ministru grofu Czerninu, v kateri protestirajo proti miru brez aneksii. Obenem imajo pripravljeni več zborovanj, na katerih bodo delali pro-pagando proti takemu miru. Kot govori-niki bodo nastopili član gosposke zbor-nice dr. Pattai ter poslanci Denk,

Sommer in dr. Waber ter nekaj govornikov iz rajha.

== Nemzno razmere v Bosni. Za-grebške »Novine« poročajo iz Mostara: Veliko število siromašnega prebivalstva brez razlike spola in starosti se priprav-lja, da zapusti svojo ožjo domovino ter se preseli na Hrvatsko, oziroma južno Ogrsko. Pomanjkanje in lakota so po-gnali ves bosenski proletarijat v najbolj opozicijske vrste in prepričali vse, da je edini položaj dežele nezmožen in ne-vzdržan. Vse delavstvo in vsa neodvis-na inteligenca se pridružuje majniški de-klaraciji, za sarajevsko izjavo nadškofa Stadlerja pa je le nekaj odvisnih ljudi in par neinteligentnih trgovcev.

== Kakšne razmere vladajo na Ma-džarskem in kakšne pravice imajo v tej »deželi svobode« nemadžarski narodi, iz-ljaja najbolj iz sledečih vprašanj zna-nega madžarskega sociologa dr. Ja-szija, ki pravi v svoji knjigi »Nemzeti államok kihalakulása és a nemzetiségi kérdés«: Kdo je še kdaj slišal, da se je madžarski kmet pritoževal, da mu je žandar prebodel trebuh, ker je nosil madžarsko trobojnico; da ga je vrgel okrajni predstojnik iz pisarne, ker ni znal madžarsko; da ga je okrajni pre-dstojnik po krivici obsodil, ker mu je brezvestni tolmač izkrivljeno prevedel pritožbo; da mu deca ne zna čitati, ne pisati, ker troši dragoceni čas v šoli za učenje pesmic in deklaracij v tujem je-ziku; da mu oblast ne dopušča ustanov-itve pevskega društva, čitalnice, ker jezik teh društev ni državni jezik; da ne more za poslance, notarja, župana iz-voliti svojega človeka, ker mu materin-ski jezik ni madžarski, in ker hoče, da pospešuje kulturo svojega naroda; da je vsak poziv, vsak davčni opomin, vsak oblastveni razglas za njega državna tajnost, ker ne razume madžarske ti-skovine. Ta Jaszičeva vprašanja nam jasno kažejo, kako brezpraven kakor su-žen je vsak, ki na Ogrskem ni Madžar ali pristaž madžarske oligarhije.

== Ententna agitacija v Petrogra-du. Povodom prihoda nemške komisije za izmeno vojnih vjetnikov v Petrograd je bilo v ruskem glavnem mestu razšir-jenih nebroj letakov, ki so rusko jav-nost svarili pred Nemci, češ, prišli so špijonirati, da bodo pozneje s par ar-madnimi zbori zavzeli Petrograd.

== Huda obtožba. Priobčili smo včeraj po berlinskem »Vorwärts« ob-ja-vilo petrogradske brozjavne agenture o poteku mirovne seje z dne 28. de-cembra v Brestu Litovskem. Iz tega po-ročila je izhajalo, da so boljševiški dele-gati že takrat prav ostro nastopili proti centralnim državam. Sedaj označuje be-rolinski oficijozni »Lokalanzeiger« to brozjavko kot drzno izmišljotino petrogradskih krogov. Dogodki v Brestu Li-tovskem da so se odigrali natančno ta-ko, kakor je bilo objavljeno v Berlinu in na Dunaju, in petrogradsko poročilo da je drzen švindal.

Za deklaracijo in za politiko Jugo-slovanskega kluba.

Podpisani občani iz Jurjevice pri Ribnici se pridružujemo jugo-slovanski deklaraciji z dne 30. maja 1917 in izražamo klubu svoje polno za-upanje v boju za našo državno ujed-njenje. Izstop dr. Susteršiča in Jakliča smatramo za izdajstvo na narodni ed-nosti v tem zgodovinsko važnem času, ko je treba strniti v eno bojno črto vse naše narodne sile v dosegu narodne svobode. — V Jurjevicah, dne 2. pro-sinca 1918. — Sledi 129 podpisov.

Stajerske občine in okrajni zastopi za jugoslovansko deklaracijo. Za deklaracijo so se izrekli: okrajni zastopi Vransko, Kozlje in Gornji grad; občine: Sv. Juri ob Taboru, Sv. Križ nad Mariborom, Sv. Miklavž pri Or-možu, Jelovec - Makole, Sv. Ana - Ma-kole, Dečno, Pečke, Stattenberg, Stopno, Gomilsko, Zerovinci, Pesnica nad Ma-riborom, Ruše, Sv. Juri ob J. ž., trg in okolica, Sv. Jernej pri Konjicah, Čer-možiše, Nadole, Žetale, Smolnik pri Ru-sah, okolica Šmarje, Slaninjak pri Lju-to-meru, Okoslavci, Velka pri Čmurek, okolica Soštani, Pristova pri Šmarju, Središče, Sv. Katarina pri Rogatu, Spitalič, Kog. Vodranec, Jastrebci, Zrkovci, Sv. Lovrenc na Dravskem po-lju. Dalje so se izrekli za deklaracijo tudi že nešteta društva. Vidi se, da se krog »veleizdajnikov« na Stajerskem širi kakor množični val od dne do dne. Slava našim zavednim občinam, slava zavednosti Stajerskih Slovencev!

Občinski odbor občine Stanjel (okraj Sežana) izreka so-glasno zaupnico Jugoslovanskemu kl-u-bu in posebej še njegovemu načelniku dr. Korošcu in se z navdušenjem izreka za majniško deklaracijo. — Stanjel, 3. prosinca 1918. — Župan: Hočevar.

Slovensko žensstvo za deklaracijo.

549 zavednih Litilčank in litiljskih okolčank se navdušeno pridružuje izjavam slovenskih žen in deklet za svobodno Jugoslavijo, z ra-dostjo odobruje nastop ljubljanskega knezoskofa, obsoja vsak razkol med Slo-venki, govori o skupnem delovanju z

zmislni deklaracije ter izreka Jugo-slovanskemu klubu za neustrašeno toza-devno delovanje, svoje zaupanje, pri-znanje in zahvalo. — Sledi podpis.

Slovenke občine Lipnje pri Turjaku se pridružujemo jugo-slovanski deklaraciji, vesela, da je ko-nec klečeplazne politike in maloduš-nosti. Stremimo brez ovinkov in krivulj naprej. Želimo, da bi bil Jugoslovanski klub zelo pozoren na mirovna ogaja-nja, da bi bil vedno vztrajen v svojih dosedanjih zahtevah, da bi tako nam in našim otrokom odprl lepšo bodočnost. Misel, da se naše želje gotovo izpolnijo, nam daje moči, da v bridkih urah usod-nega časa ne omagamo. — Upamo, da ni nikogar več med nami, ki bi vstal, da bi rušil ali majal našo vero v našo moč. — Trezne, brez sani, se ne pogajamo za srečo posameznice, ampak za srečno bodočnost celega naroda. — Prerojene v trpljenju, podprte z upi in z zaupanjem v naše poslance, jim kli-čemo: Ne pozabite nas zastopniki naših želja!

Slovenske žene in dekleta trga Mengeš pri Kamniku odobra-vamo in pozdravljamo jugoslovansko majniško deklaracijo kot edino rešitev našemu, kruto zatiranemu narodu. Hvala Vam, požrtvovalni slovenski poslan-ci! Ne mence se za lastne koristi, ne oziraje se na težke boje, hladno prezi-rajoč podlo izdajstvo med lastnimi so-bojevniki, stopate mirnopolosno naprej, korak za korakom do zmage in osvobo-ditve. Živeli naši narodni junaki, sloven-ska žena, upognjena dušne in telesne bolesti, spremlja Vas na Vašem trnje-ve-m potu s celim srcem, z vsemi svo-jiimi upi in željami. Ustvarite bodočnost našim otrokom in hvaležni narod ne zabi svojih osvoboditeljev vekomaj! — 230 podpisov.

Izjava žena in deklet žup-nije Žabnica pri Škocij Lokih. V polnem obsegu se tudi me pridružujemo izjavi slovenskih žena in deklet drugih občin za deklaracijo Jugoslovanskega kluba z dne 30. maja 1917. Izrekamo mu popolno zaupanje ter zahvalo za njegov odločen nastop, nezaupnico pa vsem ti-stim, ki skušajo oškodovati njegovo po-litiko. — Sledi 112 podpisov.

Zavedne žene in dekleta v občini Begunje pri Cerklji so podpisale vse (472 podpisov) izjavo za jugoslovansko deklaracijo. V navdušenju za sveto narodno stvar izrekamo neomajno zaupanje Jugoslovanskemu klubu žene in de-kleta občine Loški potok, okraj Kočevje. — Sledi 386 po-dpisov.

Slovenske žene in dekleta iz zavedne zagorske doline, iz občin Zagorje, Kotredež in Arčije, iz dna svoje duše pozdravljamo sveto ide-jo našega narodnega ujedinenja ter smo odločene vztrajati s celim narodom v boju za majniško deklaracijo. — V Zagorju, 4. prosinca 1918. — Sledi 651 podpisov.

Narodne žene in dekleta trga Sevnica na Stajerskem se z navdušenjem pridružujemo majniški deklaraciji. — Sledi 70 podpisov.

Podpisovanje izjave slovenskih žen in deklet za majniško deklaracijo se še vedno vrši. V Ljubljani so poje za po-dpis razgrnjene v trgovini Lozar na Mestnem trgu in v trgovini Mihelič v Selenburgovi ulici.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Poštni oficijal Karl Pe-čenko tržaškega poštneja in brozjavnega ravnanstva, je odlikovan s zlatim zaslu-žnim križem na traku hrabrostne svetlinje. Begunski zakon sankcioniran. Cesar je sankcioniral begunski zakon 31. decem-bra 1917. Zakon je tako stopil v veljavo in se morejo oni, ki imajo vsled evakuacije pravico do naknadne podpore do višine 500 kron na osebo, obrniti z utemeljeno prošnjo radi tega izplačila na pristojno oblast, ki jim nakazuje podporo.

Vrli naši mornarji so nabrali doselej, kakor poročajo puljski listi, okoli 200.000 kron v dobrodelne namene. Strote po juna-kih, ki so padli na bojišču, se bodo s hva-ležnostjo spominjali dobrih srč naših mor-narjev, ki sredi vojne tako plemenito skrbje za nje. Vsakdo, kdor čuje o tej veliki do-brodelnosti, rad izkaže spoštovanje do naših mornarjev.

Županstvo Komar poroča svojim ob-činarijem, da vloži v kratkem prošnjo na glavarstvo, naj se podeli samostojnim go-spodarjem in tistim obrtnikom, ki so pred vojno doma opravljali svojo obrt, daljši do-pust v svrhu obdelovanja poškodovanega polja in vinogradov ter poprave poškodo-vanih posolpi. Samostojni gospodarji in zgoraj imenovani rokodelci, oziroma njih družine, naj naznanijo takoj podpisane-mu natančne sledeče podatke: Rojstvo leto in dan, rojstni kraj, kje in kdaj so bili pri pre-branju, kateremu polku, oziroma oddelku so pridržani, kako dolgo imajo, kje se se-daj nahajajo in pri obrtniki naj se tudi na-vede, kako delo so opravljali. Ti podatki naj se nemudoma pošljejo in naj se jim pri-loži kolek za 2 K. Kdor pa hoče sam vlo-žiti prošnjo, naj jo vloži takoj potom župan-stva. Srečnejše novo leto in na veselo svi-denje v Ljubljani! — Županstvo Komar, sedaj v Kandiji št. 28, pošla Novo mesto. Dolenjsko.

Komar. V vojaški bolnišnici v Gorici je umrl narednik vojaškega delovnega od-dela David Jazbec, vzoren imetelovec iz Svetege št. 98. Zauzeli je vdova z do-vetimi nedoročnimi otroci. Bolhen je mo-ral v vojaško, kjer ga je doletela prežgodnja smrt. Bog tolaži nesrečno družino!

Umri je v Trstu gospe Terenja Gombal.

Umri je v Latisani v Italiji gosp. An-drej Marku, krčmar na Mirenski cesti, star nekaj nad 40 let. Zapušta vdovo in devet otrok.

Oddaja tobačne trafike v Vodnjanu. V Vodnjanu (Dignano) v Istri se odda to-bačna trafika. Prošnje je vlagati na pred-pisani uradni tiskovini do 21. januarja 1918. na c. kr. finančni inspektorat v Pulju. Prednost imajo invalidi in vdove in strote po umrlih vojakih.

Dnevne vesti.

== Sprejemni dnevi županovi. Radi vednega naraščanja uradnih poslov sprejema gosp. župan odslej stranke v svoji pisarni mestnega magistrata le ob torkih, četrkih in sobotah od 10. do 12. dopoldne.

== Prestojevalni vstop 1. 1900. rojenih črnovojniki v armado in mornarico. Leta 1900. rojen črnovojniški obvezanec, ki ni-ma ne brezposojne ne pogojne pravice do enotnega prostovoljstva, si morejo izbra-ti četo, pri kateri žele odslužiti svojo služ-beno dolžnost, to je ali pri kavaleriji, polj-ski, gorski ali trdnjaveški artiljeriji, pri pi-onirih ali sapernih ali pa pri vojni morna-rici, pod naslednjimi pogoji: oglasiti se morajo za vstop prostovoljno in se obve-zati, da bodo služili tri oziroma štiri leta (v mornarici) v prezenčni službi in predpisa-no dobo v rezervi ter se odpovedati more-bitni pravici do dveletne službe. Sprejmejo se le tisti, ki so na prebiranju spoznali kot sposobni za službo z orožjem. Pravilno opremljene prošnje za sprejem, ki naj se jim priloži tudi črnovojniška legitimacija, naj se pošljejo neposredno na nadomestno poveljstvo čete, h kateri želi prosilec priti. Isto velja za prostovoljni vstop v domo-branstvo.

== Naši slepi vojaki, ki se nahajajo v oskrbi sestre Klare Vrhunčeve v Odličen, helmu v Gradcu se pristrčno zahvaljujejo vsem blagim dobrotnikom, ki so se jih spomnili s darili. Sestra Vrhunčeva pri-stavlja: Bog bodi plačnik blagim dobrotni-kom, ki lajšajo bodo njim, živčim v vedni tmini, koje grozote mi živeti v svetlobi iz-daleka ne pojmujejo.

== V ministertvo za socialno oskrbo je poklican v službovanje okrajni glavar v Mariboru dr. Adam Weiss von Schlen-senburg.

== Josip Križaj je eden najznamenit-jih slovenskih pevcev umetnikov. Rojen Ljubljancem se je šolal v »Glasbeni Matiji«, vežbal na slovenskem gledališkem odru in bil skozi več let priljubljen član slovenske opere. Angažovan je bil potem na Zagreb, ako opero, kjer je postal ljubljeneč občin-stva in kritike. Dosegel je velike uspehe, posebno kot Dapertutto v Hoffmannovih pripovedkah, Povodni mož v Rusalki, grof v Figaru, Laert v Mignon, kot Falstaff in v mnogih drugih operah. Občinstvo in kritiki v Zagrebu pravijo, da je Križaj v Zagrebu najboljši pevec, da najlepše, najpravi-lnejše in čustva polno poje, da ima posebno lepo »kantileno« — a tudi v igri je izvrsten. Sam Richard Strauss ga je pri predstavi »Rosen-kavalerija«, polhvalil, kot najboljšo moč Za-grebške opere in kot pevca, »ki res lepo pe-ti zna«. Pri nas v Ljubljani ga vse ljubi, čista in pozna od gledaliških predstav in od Matičnih koncertov. Njegov nastop v kon-certu, v petek, 11. t. m. ne rabi reklame — kdor hoče doživeti lep umetniški užitek, naj gre poslušat Križaja in Ličarja, dva do-mača velika slovenska umetnika, na kate-ra smo lahko ponosni! Čujemo, da ni iz-ključeno, da bo Križaj v kratkem anga-žovan na dvorno opero v Draščane pod zelo ugodnimi pogoji.

== Jadranka banka sklicuje na dan 20. januarja t. l. svoj izredni občni zbor v prostorih zavoda na Dunaju I. Tegetthof-strasse 7/9. Glavna točka dnevnega reda je povznanje delniške glavnice od 12.000.000 K na 20.000.000 K.

== Oddaja glavne živine. Dne 14. janu-erja t. l. se vrši oddaja glavne živine za armado. Posestniki iz okolice, ki hočejo 21. vino oddati, naj jo prilepo omenjeni dan do 9. ure na sejmšči pri mestni klavnicni v Ljubljani. — Delno mesto za vovčevanje živine.

== Nezaslišano oduševstvo z drvmi. Pi-šejo nam: V soboto popoldan so kupile tri stranke v Hrenovi ulici št. 12, čisto mokre drva na vago, katere so plačale kilogram po 20 vinarjev. Te stranke so: Stefan Pirc je dal za 12 kg drva 2 K 40 v. Colja je dal za 75 kg 15 K in Al. Zerjav isto po 20 vinarjev kilogram vsi trije stanujejo na Opekarski cesti 43. Pripominjamo, da so to goriki be-gunci, priletni in slabotni, ki so zgubili vse svoje imetje, ter delajo sedaj kot delavci, da sebe in svojo družino beraško preživijo. Na ta slučaj opozarjamo c. kr. državno po-litico.

== Dr. Löschner-Maderjeva ostanova za vdove in strote članov društva zdravnikov na Kranjskem se za leto 1918 razdeli. — Prošnje, opremljene z uobzirom listom, je vložit najkasneje do 31. januarja 1918 na odbor društva zdravnikov na Kranjskem. — Dr. V. Gregorič, t. a. predsednik. Dr. S. de Gleria, t. a. tajnik.

== Pošiljanje zavitev v Trst. Radi na-kopčenja zavitev bo od 6. do včetrši 10. t. m. ustavljeno sprejemanje zasebnih za-vitkov v Trst, izvešiti potrebne zavitke, najne zavitke, pošiljate s kvosom in de-narne pošiljke.

== Umri je na Dunaju, kamor je šel iskat zdravja železniški mojster v pokloju Josip Hvala iz Ljubljane. N. v. m. p. — V Domalah je umrla po dolgoletni bolezn vdova po c. kr. poštarju Marija Januš P. v. m. l. Naše sožalje.

== Umri je včeraj popoldne ugledni rodbini nadravatelj Ljubljanske kreditne banke Ladislav Pečanek triletni sinček Lado. Ugledni rodbini našo srčno sožalje. — Iskanje vojaških nastanitvenih pristojin se sopol prične na mestnem ma-gistratu v četrtek, dne 17. januarja 1918 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okra-ju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okra-ju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Do-lenjska cesta) v četrtek, dne 17. januarja; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradisce do Francosa Jofca cesta) v petek, dne 18. janua-rija; za ulice med Prešernovo ulico, Fran-ca Jofca cesta, Blatvelovsvo cesto, Cesto na južni kolodvor in Miklošičevo cesto, v sobo-to, dne 18. januarja; za IV. mestni okraj (St. Peterški okraj in Vodmat vzhodno od Miklošičeve ceste) v ponedeljek, dne 21. januarja. Za sponožje šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori saredenih dneih, v to-rek, dne 22. januarja. — Uradne ure izpla-čevanja so od 2. do pol 6. popoldne. Stran-ke, ki se proti, da se natančno drže teh do-tok.

Umri je v Domalah gospe Marija Januš, vdova po c. kr. poštarju in zna-men boritelju za slovensko stvar. Preost-lih naše sožalje!

Izvečki iz plačilnih nalogov o davku na vojne dobičke od večjega dohodka v le-tih 1914, 1915, in 1916, za politični okraj Radovljica bodo razpošteni v javni vpo-gled od 14. do 27. januarja 1918 med urad-nimi urami v prostorih davčne oblasti c. kr. okrajnega glavarstva v Radovljici.

Porotno zasedanje na Koroškem je do-ločeno na dneve 18. februarja, 10. junija, 16. septembra in 9. decembra.

Dva meseca brez petroleja. V Kr-ški dolini na Koroškem že niso dobili 2 me-seca nobenega petroleja. Kmečko prebiva-lstvo radi tega hudo trpi.

Sest srn je vjel na zanke na lovu svo-jega gospodarja delavca Egidij Rampič pri Brežah na Koroškem in jih povzli s svoje-ga gospodinj Ema Fugerjevo. Soudnja je ob-sojila Rampiča na dva meseca težke ječe, Ema Fugerjevo na radi sodelazbe na štiri tedne navadne ječe.

Svečana otvoritev zagrebške medicins-ke fakultete se vrši 12. t. m. ob 10. dopol-dne v vsučiliški auli v Zagrebu. Na medi-cinski fakulteti bodo za enkrat predavali dr. Perović anatomijo, dr. Langhofer zoologijo, dr. Tukan mineralogijo, dr. Bendič fiziko in dr. Janeček ka-mijo.

Štipendije za praktično izobrazbo hr-vatske trgovske mladine s posebnim ozl-rom na interese hrvatske eksportne trgo-vine je ustanovil veletržec Vladimir Arko. V ta namen je izročil zagrebški trgovski zbornici 25.000 K.

Kino Ideal. Spored za danes, torek 8. januarja: »Čudni ljudje«, roman v štirih oddelkih, sestavljen Franc Hofer. »Napumpa«, naj papa je izborna učinkovita burka v treh delanjih, avtor Franc Hofer. Spored se predvaja do petka 11. januarja. Mladini ni pristopen. Kino Ideal.

Družina, katere deček je včeraj do-poldne odšel izpred skladišča Južnega kolodvora sanke, naj jih nemudoma vrne, da se izogne sitnostim pred sodnijo. Deček je znan. Sanke naj se oddajo na Hranilniški cesti št. 11. J. L.

Izgublje se je dne 5. januarja predpol-dnem bankovec za 100 K od Pavšineve hiše v Wolfovi ulici skozi Zvezdo mimo nunske cerkve proti Gradšču. Bankovec je izgubila uboga vdova, ki je ravnokar prejela svojo mesečno pokojnino in prosti poštenega na-ditelja, da ga odda proti nagradi v našem upravnistvu.

Izgubljena je bila včeraj popoldne plat-nena denarnica s 144 K od nabrežja Sv. Jakoba do Ljudske kuhinje. Odda naj se v našem upravnistvu.

Aprovizacija.

Prodajalci sladkorja v I, II, III, IV. in V. okraju se vabijo, da se zglase zanesljivo v sredo, dne 9. januarja v sladkorni centrali pri gosp. ravnatelju Lillegu, kjer dobe nakazila za sladkor.

Pozor na darila! Naše cenjene na-ročnike še enkrat prosimo, naj nam raz-lična darila ne pošiljajo po čekih »Slo-venškega Naroda« ali po nakaznicah mešano z naročnino. Vsako tako pošil-javce bomo šteli brez izjeme kot na-ročnino za »Slovenski Narod«. Darila naj se pošiljajo le samo-stojno po nakaznicah.

Darila.

Za Rdeči križ. Gospod Nikolaj vitez Gutmannsthal, legacijski tajnik v pokloju, je vnovič daroval Rdečemu križu 500 K.

Gospod Franc Čvek, postajnačelnik v Matuljah pri Opatici, je daroval 50 K za go-riške begunce. Posredovalnica se za plemo-niti dar pristrčno zahvaljuje.

Upravnistvu naših listov so poslali: Za dr. Krekov spomenik: Franjo Be-nedik iz Strazišča pri Kranju, 25 kron, zbirka Straziščanov in Straziščank; Franc Križman in I. Crmak iz Ribnice, 30 kron, nabrala pri Nacetu v Prigorici; L. Bavček iz Vinice, nabrala 6 kron; na koncertu sa-lonskega orkestra v gostilni pri Stemburju v Kandiji pri Novem mestu se je na Ste-fanovo na željo tega orkestra nabralo me-sto vstopnine 114 kron; omizje pri »Belem volku« 37 kron; v družbi gosp. obč. svet. Rojine zbrani naprednjaki nabrali 100 K, in prebitek igralске družbe v »Narodnem hotelu« v Postojni 3 K. Skupaj 315 K.

Za Ciril - Metodovo družbo: Gospod Naglav Juro, tajnik gasilnega društva v Trbovljah, nabral na Silvestrovem večeru društva pri Tratiniku v Trbovljah 27 K 60 v; prof. Fr. Suher 20 kron, v spomin ge. Mar. Roblekovca v Zalcu; slovenski častniki na južnem bojišču zbrali 23 kron, kot novolet-no darilo; slovenski fantje ob italijanski Pjavi zbrali 152 K 50 vin.; kot novoletno darilo, obitelji Tory in gđ. T. Milavčeva 10 kron, v spomin pok. g. A. Trstenjaka; na Silvestrov večer zbrala vesela družba na Vranskem 85 K in Mihael Randl, c. in kr. polkovnik v p. iz Celja 10 K kot novoletno darilo. Skupaj 328 K 10 vin.

Za oslepelega Dagarina in ženo iz Hotiča pri Litli: Irma Stupica, trgov. so-proga v Ljubljani, 20 kron; Fr. Jamnik iz Skofje Loke, 10 kron, kot novoletno darilo; Iv. Oblak z Vrhnike 30 kron in Neime-novani 10 K. Skupaj 70 K.

Za zavod za v volni oslepele sloven-ske vojake: Rodbini dr. Doljan in Devova v Ljubljani, 30 kron, mesto venca na krsto ge. Josipine Vičičeve v Postojni.

Za oslepele kranjske vojake v Odi-lenheimu v Gradcu: Osobje vodstva ljub-ljanske kurilnice južne železnice 50 kron, kot preostane zbirke za venec na krsto ge. Mar. Ane Prunkove, soproge skladiščnega mojstra.

Za »Slovensko Matice«: Slovenski častniki na južnem bojišču zbrali 23 kron, kot novoletno darilo, slovenski fantje ob italijanski Pjavi zbrali 152 K 50 vin., kot novoletno darilo, obitelji Tory in gđ. T. Milavčeva 10 K, v spomin pok. g. A. Trste-njaka; na Silvestrov večer zbrala vesela družba na Vranskem 85 kron in Mate Kunc in Tone Roč, enolet. prostovolji, v Knittel-feldu, 20 kron, kot novoletno darilo. Skupaj 290 K 50 vin.

Za goriske berunce: Deklaranti v go-stilni Petan v Spodnji Šiški nabrali 250 K, kot novoletno darilo. Srčna hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne Hvalice«.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prebradko vest, da nam je neizprosna usoda iztrgala iz naročja našega srčanega sinčka

Ladko Pečanka

ki je včeraj ob 1/2. uri popoldne v nežni starosti 3 let izdihnil svojo blago dušico; zemeljske ostanke našega ljubljanskega izročila 9. t. m. materi zemlji.

Za tiho sočutje prosita nesrečni starši

papadek

Ladislav Pečanka,

nadramatelj Ljubljanske kreditne banke,

maminka

Antea Pečanka,

brat Mirko.

107

Posočinica v Trebojem naznanja, da je umrl dne 5. januarja 1918, njen dolgoletni zaslužni odbornik in načelnik namestnik, gospod

IVAN BUKOVEC

posesnik na Mrzli luži pri Veliki lohi.

Blagemu pokojniku ohranimo časten in zaslužen spomin.

104

ODBOR.

Rodbina Hvala naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znanem prebradko vest, da je naš ljubljani soprog, oziroma oče, stric, brat in stari oče, gospod

Josip Hvala

železniški mojster v p.

v torek, dne 18. decembra 1917, ob 4 1/2 uri popoldne, v 61. letu starosti, previden s tolažili sv. vere, v splošni bolnici na Dunaju nenadoma preminul.

Pogreb se je vršil dne 30. decembra 1917, na Dunaju.

V LJUBLJANI, dne 30. decembra 1917.

Karolina Hvala roj. Matijevič,

soproga.

Josip, Artur, Leo,

sinovi.

Oiga,

hčerka.

91

Naša ljuba, dobra mati, stara mama, sestra, teta in sva-kinja, gospa

Marija Januš

vдова po o. hr. poštarju v Domžalah

je danes po večletni bolezni, z angeljskim potrpljenjem, ob 1. uri jutraj, previdena s zakramenti za umirajočo, v 77. letu svoje starosti preminula.

Pogreb se je vršil danes, v torek 8. januarja 1918, ob 10. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tuk. župni cerkvi. Molimo za njo!

Zaeno se iskreno zahvaljujemo za častno spremstvo pri pogrebu in obile dokaze sočutja.

V DOMŽALAH, dne 6. januarja 1918.

93

Žalnoželi otroci.

Zahvala.

Vsem, ki so ob času težke bolezni lajšali trpljenje naše preljubljene nenadomestljive nam hčere in sestre

S. Mr. Eleonore Pirnat

in nas tako primerno tolažili ob času bridke ločitve, ter vsem, ki so predrago pokojnico spremlili na njenem zadnjem potu, bodi izrečena tem potom naša najsrčnejša zahvala.

LJUBLJANA, dne 7. januarja 1918.

101

Žalnoželi očetli.

Svarilo!

Podpisana svari vsakega, da ni sem plačnica za dolgeve, katere dela moja najmlajša hči Mici Okorn. Ona ni upravičena sklepati kupčije na moje ime in brez denarja. Tudi nisem odgovorna za njeno nesposobno vedenje.

M. Rila Okorn,
branjeva,
Strossmayerjeva ulica.

Hiša v mestu se kupi. Pis-
smene ponudbe z navedbo
cene na uravnavno „Sloven-
skega Naroda“ pod „Slov. 100/09“.

Preda se v bližini mesta ležeča
en nadstropna hiša z vrtno

Ponudbe pod „Slovenskega Naroda“ 100/09,
na upravn. „Slovenskega Naroda“.

Poz ovčje neone, 1 l. star,
stili na ime „KOT“ per se jo
zgubil dne 3. jan. t. l. kjer ga
najda, naj ga odda Slovenskega
ulica št. 15. Dobi nagrado.

25 K nagrade
Možemu ki mi pre-
skubi malo stvarstvo z 1. sobo,
kuhinja in mali dvorica v bližini
Udmata za takoj. Pon. pod „vsto“
v zakon na uprav. „Slov. Naroda“.

10 kg lumbroverena zrnja
dam za toliko dobrega žolca
ali koruze.

J. TURK, Opatja.

: Odvetniški kandidat :
želi elati v popoldanskih urah v od-
vetniški pisarni ali pa v kakem go-
spodarskem podjetju v Ljubljani. Po-
nudbe pod „odvetniški kandidat 89“
na upravn. „Sloven. Naroda“.

DELE izurjena šivilja, ki zna dobro
likati valena vseh domačih del, želi
mesta v neki gostilni kot

.. natakarica ..
gre tudi na deželo. Ponudbe pod šifro
„Natakarica“/88

Kontoristinja
povolnoma samostojna moč v knjigo-
vodstvu in korespondenci. Plače po
dogovoru in prosto stanovanje, hrano
perilo in bo niško blaga no, v-topi
lahko takoj Naslov pove uravn. „Sloven-
skega Naroda“.

Sprolime se takoj
trgovsko izobražen

skladiščnik

za preka evalnico na „Zelenem
hrubu“ v Ljubljani. Reflektant se
naj oglese pri „Krajskem de-
želnom mestu za vnovče-
vanje živine“ v Ljubljani,
Turiški trg št. 1.

KINO CENTRAL

v dež. gledališču.

Torek 8., sredo 9. januarja:

Nakit vovodinje.

Detektivski

Albert bre gorenjega te za.

Najnovejša Sascha Me-
strove poročila.

Mi za mladino.

V četrtak: MATIJA GUBEC.

Jos. Rojina

modn atelje

za gospode

Ljubljana

Franta Jožeta cesta 3.

Vojaške in urad-
niške uniforme

po meri

v najkrajšem času.

Adrija

fotomanifaktura drogerija

Ljubljana,

Selenbergova ulica št. 8.

priloga velike zaloge

desinfekcijskih preparatov izm.

Lysol, Lysolform, Kreslin, For-
malin, Formalinove pastilje,

karbolove kislina, karbolove apne

itd. itd.

Velika zaloga fotografiranih
potrebštin in aparatov.

Dijak ali dijakinja

(najbolje iz učiteljskega) se želi k
obrobu t. raz. Plače se enot. s
hrano. Kje pove upravn. „Slov. Nar.“

Več mizararskih pomočnikov

sprejme mizararska delavnica s stroj-
nim obratom J. G. REPIČ Poljske
pri Gojcu. Stanovanje in hrana v hiši.

Iščem vzgojitelico

za nekaj ur dnevno k 2 in 3 letnemu
dr. Kje pove upr „Slovenskega Naroda“.

Oficirski plašč

montur-žetlje se po ceni prodaj
privatno. Og. da se od 2.—5. pop.
Breg št. 1, levo.

Kup za ali zaslužena s šiviljo,
dobro obdržano

posiello z žimoloo

gradbeno in staro (Kladarstven)
Ponudbe na uprav. „Slov. Naroda“.

200 K nagrade

onemu, kateri preiskbi mirni stranki
(vdovaz 1 letno deklico) moderno sta-
novanje s 3. ali 4. sobami takoj ali nai-
kasneje do 1. februarja. Naslov pove upravn.
„Slov. Naroda“.

Kontoristinja

zmožna slovenšč ne in nemščine, stro-
jenista in stenografija, se takoj
sprejme. Pisemne ponudbe z navedbo
starosti in plače pod „K 77“
na uprav. „Slovenskega Naroda“.

Mlad strojni inženir želi kores-
pondence z gospico izobraženih
krogov. — Dopisi le s siko na
uravn. „Slov. Naroda“ do 25
t. m. pod „Sreča brez konca/74“

7 let stara težka

KOBILA

pingavške pasme, 16 pesti visoka,
za vsako pezo, se radi pomanjkanja
klaje po ugodni ceni prodaj. Naslov
pove upravn. „Slov. Naroda“.

Registrirna blagajna

ki je pogrešljiva, se takoj lahko proti
gotovini prodaj pod ugodnimi pogoji
National registr. blagajn deln.
družbi s o. z. Dunaj VII., Ste-
benbergasse 31.

Staro zamaške

nezlomljene, vsako množino K 25.— a
1 kg, šampanjske zamaške stare, ne-
zlomljene a 1 K za kos, kupi po po-
vzetju Ida Koliner. Praga V. Kost-
kova ul. 3. — Sprosti nakuro-
valci se srečujemo vsespasod.

Zamaški.

Plačam za cele nezlom-
ljene zamaške za ste-
klenice per kg

za brezhibne cele šam-
panjske naravnne za-
maške za kos

ter prevzamem vsako množino po
povzetju.

A. KOHN, Praga, Karlin 496.

LASNE KITE

najboljše kakovosti po 10,
14, 18, 20 in 24 kron; lasne
podloge in mrežice, lasne
masti, puder itd.

Kupujem zmedene

ženske lase.

Štefan Strmol

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Pozor! Zaradi vročinskega
vnetja slušnega je lobal
odpri samo zapredajo blaga in
sicer vsaki dan samo od 9 do 11 1/2
in v nedeljo od 9 do 11 ure do-
poldna.

Nadomestilno

toaletno milo

parfimirano

v elegantnih kartonih

fine opremljeno

ducent 14-40 kron.

Trgovci večji popust!

Dobiva se pri tvrdki

Milan Ročev

Ljubljana

Sv. Petru cestu št. 28.

Po polni polni na št. 5 danes napred.

Srbečica, hraste, izpuščaji

Izginijo kar najhitreje no uporabi „Dr. Fiescha original-
nega rojavega mazila“. Brez duha in ne omaže. Mail lon-
ček K 2-30, veliki K 4—, družnska porčja K 11—.

Dr. E. Fieschs Kronen-Apotheke (Győr), Raab Ogrsko.

532

Prodaja voz.

Neki nemški regiment ima večje število lahkih, srednjih in težkih
voz in kočij po nizki ceni na prodaj! Ogledajo se vozovi
lahko pri savske mostu v Tacau. Kupci naj pridejo v če-
trtek dopoldne v gostilno pri savskem mostu v Tacau.

SOLALI

trgovina z cigaretnim papirjem družba z omejeno zavezo Saybusch-Gallitzja

najboljši cigaretni papirji

Vred pravdoasne oskrbe surovin zamoremo

točno, ceni in redno dobavljati.

Več vil in zemljišč

je na prodaj v Lovrani (Istrska obal).

Pojasnila pri Lovranski Banki d.

d. v Lovrani.

79

Joško Ocvirk

Elza Ocvirk roj. Habé

unp poročena. žm

Ljubljana, 5. januarja 1918.

Naznanilo.

Tiskovna zadruga s o. z. v Ljubljani bo izdajala letos

„Ljubljanski Zvon“

pod pomnoženim uredništvom (Oton Župančič, odgovorni urednik
A. Loboda in M. Pugelj) na 80 straneh (dozdaj 56), od katerih bo
odpadlo na listek 20—25 strani. Vsled pomanjkanja papirja bomo
tiskali „Ljubljanskega Zvona“ le toliko izvodov, kolikor je sedanjih
naročnikov in kolikor se bo priglasilo ter vplačalo novih
naročnikov do 15. tekočega meseca.

Ponatis prve številke, kakor lanske leto, je loter

radi pomanjkanja in dragine papirja izkijuben.

Naročnino (letno 20 K, polletno 10 K) naj oddajajo ali po-
šiljajo novi naročniki upravi „Ljubljanskega Zvona“ v Ljub-
ljani, Sodna ulica 6, pritičje desno. Za stare naročnike bi
prvi številki priložena položnica.

Jadranska banka.

Gospodje delničarji se s tem vabijo na

izredni občni zbor

ki se bode vršil

dne 20. januarja 1918 ob 11. uri popoldne

v prostorih zaveda na Dunaju, L. Tegethofstrasse 7—9.

Dnevni red:

1. Povzemanje delniške glavnice.

2. Sprememba pravil valed povzemanja delniške glavnice.

3. Določbe družinskih pravil.

105

§ 15. Vsakih pet delnic daje pravico za jeden glas

§ 22. Za pravovojavno sklepanje o povzemanju delniške glavnice je

potrebna 1/3 oddanih glasov, zastopana pa mora biti vsaj 1/3 vplačane delniške glavnice.

V svrhu izvrševanja pravice glasovanja blagovolijo naj gg. delničarji

položiti delnice najkasneje do 14. januarja 1918.

Določba se namorejo položiti pri Jadranski banki v Trstu in